

Region Syddanmarks digitaliseringsstrategi 2019-2021

IT-understøttelse af processer og kliniske arbejdsgange er helt afgørende for regionens opgavevaretagelse. Området har som følge heraf været højt prioriteret siden regionens dannelse. IT og digitalisering forventes at få stigende betydning de næste år.

Denne forventning er blandt andet udtrykt i indsatsområderne i regionens sundhedsplan for 2019. Det fremgår her, at der i 2019 skal laves en digitaliseringsstrategi, og at temaerne blandt andet skal være udbredelse af telemedicinske løsninger, digitale rettigheder, muligheder for overblik over eget forløb og videre implementering af innovationsstrategien og selvbookingsløsninger

Af budgetaftalen for 2019 fremgår endvidere:

"[at] aftaleparterne noterer sig også, at det er muligt at aflaste medarbejderne for en række inddatering- og registreringsopgaver ved at anvende softwareroboter. Aftaleparterne ønsker, at anvendelse og udbredelse af sådanne robotter indgår i den kommende digitaliseringsstrategi"

I en række udspil¹ fra såvel regeringen og fra Danske Regioner er behovet for digital udvikling og herunder digital understøttelse af borgerens kontakt med sundhedsvæsenet understreget:

"Vi skal sikre, at borgerne nemt og enkelt kan komme i kontakt med sundhedsvæsenet og få svar på spørgsmål eller afklaret et muligt behandlingsbehov" (Trygt, nært og nemt - Danske Regioner, 2018).

"At tilgængeligheden sikres ved at give borgerne egentlige digitale rettigheder i fremtidens digitaliserede sundhedsvæsen" (Trygt, nært og nemt - Danske Regioner, 2018).

Vi er ved at tage flere store IT-løsninger i brug

Siden 2013 har regionen haft en række smallere it-strategier. Senest udløb tillægget til den reviderede Strategi for Sundheds-it i 2017. Det blev dog understreget, at perspektiverne for en række af de igangsatte initiativer ville række ud over strategiperioden 2015-2017.

I henhold til tillægget er der anskaffet en række infrastrukturelementer, sikkerheds løsninger, tilpasninger af eksisterende løsninger m.v. Mange af disse løsninger er taget i brug, andre er stadig på vej eller under implementering.

I 2018 har regionrådet besluttet, at Systematic skal være fremtidig leverandør af regionens kommende elektroniske patientjournal EPJ SYD. Senere i 2018 besluttede Regionsrådet at Carestream skal være leverandør af regionens kommende RIS/PACS løsning – RIPA SYD (Systemunderstøttelse af det billeddiagnostiske område).

---

¹ Se også bilag 1 – Oversigt over udspil fra Danske Regioner og nationale strategier på området

Ibrugtagning af såvel EPJ SYD som RIPA SYD er komplekse opgaver, både i teknisk forstand, men også i forhold til uddannelse af personale, tilpasning til arbejdsgange og nye samarbejdsformer mfl.

Disse projekter- samt flere andre store projekter, vil i de næste tre år lægge beslag på væsentlige dele af de samlede IT-ressourcer i regionen. Det skal herudover understreges, at det kliniske personale særligt i 2020 og 2021, også vil skulle anvende betydelige ressourcer særligt i forhold til uddannelse og implementering af nye arbejdsgange.

De næste tre år vil således være præget af, at regionen skal tage nye store fælles IT-løsninger i brug. Og denne strategis tidsperspektiv er netop tre år. Derved skabes et godt grundlag for at etablere den næste digitaliseringsstrategi med afsæt i et nyt systemlandskab – og heraf afledte muligheder. Den næste digitaliseringsstrategi vil skulle gælde fra 2022. Arbejdet med ny digitaliseringsstrategi forudsættes derfor påbegyndt allerede primo 2021.

Store fælles IT-systemer er imidlertid ikke hele svaret på de forventninger, der er til digitalisering og digitaliseringsbehov.

Der skyldes:

- Patienter og borgere efterspørger, at digitale løsninger i højere grad kan anvendes ved deres kontakt med sundhedsvæsenet. Løsninger, der gør at de selv kan booke aftaler, at de kan få en konsultation med klinisk personale uden at skulle tage til sygehuset, at de kan få hurtigt overblik over aftaler og informationsmateriale. Det skal understreges, at der hen over sådanne initiativer, fortsat er behov for at arbejde med lighed i sundhed – og at digitale kontakter og digitale muligheder aldrig må stå alene i forhold til mødet med den enkelte patient og borger.
- Ny teknologi brager fremad med bl.a. robotløsninger og anvendelse af "kunstig intelligens". Løsninger, der kan hjælpe med at gøre det daglige arbejde med dokumentation og kommunikation lettere for personalet i sundhedsvæsenet. Der er derfor brug for at fokusere på at udvikle og anvende de digitale løsninger, der giver størst værdi – f.eks. ved at lette dokumentationsbyrden for personalet. På dette felt er der også brug for at udbrede ekspertise og *know how* på tværs af sygehusene
- Eksisterende løsninger skal fortsat vedligeholdes og udvikles – det gælder både de borgerrettede løsninger og de løsninger, der først og fremmest er personalets arbejdsredskaber. Videreudvikling af systemer i forhold til mere brugervenlighed, herunder særligt de borger/patientrettede løsninger, hvor der i dag er gode og relevante bud på systemer, men hvor potentialet og perspektiverne ikke er nyttiggjort fuldt ud.
- IT sikkerhed skal fortsat være i fokus, så borgere, patienter og medarbejdere kan være sikre på at deres data ikke ødelægges, forvanskes eller misbruges. Samtidig skal alle vitale IT-systemer og IT-infrastruktur sikres mod nedbrud. Også her er der lanceret en række nationalt strategispil, som danner den overordnede ramme for regionens initiativer.

- Endelig er der behov for at fokusere på den digitale organisation og merarbejdeperspektivet i bred forstand, så de rette digitale kompetencer gøre tilgængelige og finder anvendelse.

Overordnet tilgang til digitalisering og IT-projekter

Digitaliseringsstrategien sætter – ud fra ovenstående ramme – en række initiativer på ”arbejdsprogrammet” for de kommende tre år. Initiativerne supplerer og udbygger de initiativer, der allerede er sat i gang i henhold til den tidligere Strategi for Sundheds-it strategi og i henhold til konkrete beslutninger om konkrete systemanskaffelser.

På tværs af disse initiativer, vil der gælde følgende principper:

- Uanset om det drejer sig om indkøb af nyt system eller om det handler om videreudvikling af et eksisterende system, skal opgaven være drevet af organisatoriske mål og behov – det vil sige, at løsningerne skal give værdi for medarbejdere, patienter og/eller borgere.
- Brugere skal inddrages, så relevant viden og erfaring bidrager til udviklingen af brugervenlige digitale løsninger.
- Det tilstræbes, at anvende fælles løsninger baseret på ens standarder, hvor det giver mening.
- Udvikling skal ske i overensstemmelse med den nationale og regionale målarkitektur. Hermed sikres løsninger, der kan udvikles til fremtidige behov og forvaltes effektivt., herunder at udvikling, support og uddannelse i fælles systemer sker på en ensartet måde.
- Uddannelse og evt. nye kompetencebehov indtænkes i implementeringsprocesserne, herunder skal der arbejdes med, at implementere løsningerne ”i bund”.
- Informationssikkerhed tænkes ind i alle faser af digitalisering,
- For at sikre effektiv understøttelse af digitalisering arbejder Region Syddanmark efter en veldefineret forretningsmodel med modeller for systemejerskab, projektledelse, forvaltning og drift, samt en governance – der sikre en veldefineret beslutningsstruktur.

Økonomi

Til finansiering af ny digitaliseringsstrategi er afsat samlet 173 mio.kr., inkl. uforbrugte midler fra den tidligere Sundheds-it-strategi samt investeringsmidler i Kræftplan IV. Midlerne i Kræftplan IV forudsættes primært anvendt til digitalisering indenfor patologien.

Midlerne anbefales udmøntet på strategiens 5 indsatsområder som anført nedenfor:

Indsatsområde	Ny digitaliseringsstrategi	Rød = "Skal-projekter" (RSI & ØA)	Tidligere Sundheds-it strategi	I alt	Kørende projekter
Indsatsområde I: Borgerens ret til digital kontakt	10.000	12.000	0	22.000	0
Indsatsområde II: Forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange	30.000	18.000	49.640	97.640	501.630
Indsatsområde III: Tværsektorielle løsninger og viden på tværs	10.000	25.000	0	35.000	34.600
Indsatsområde IV: IT-sikkerhed, data og digitale kompetencer	10.000	15.000	0	25.000	27.991
Indsatsområde V: IT-landskab, principper, ejerskab og styring	Håndteres indenfor eksisterende driftsrammer				0
Reserve/buffer	20.000	0	0	20.000	0
Tidsforskydningsramme	-26.449	0	0	-26.449	0
I alt	53.551	70.000	49.640	173.191	564.221

Økonomien til de enkelte projekter og initiativer, der forudsættes gennemført indenfor de 5 indsatsområder, er nærmere specificeret i bilag 2 Portefølje af projekter og initiativer. Det bemærkes, at der er usikkerhed om den konkrete økonomi for en række af de verserende projekter for samlet 564 mio.kr., der er igangsat i henhold til den nuværende Sundheds-it-strategi. Desuden er der betydelig usikkerhed vedr. udgifterne forbundet med implementering af en række nationale initiativer. I det omfang der ikke allokeres nationale midler hertil i kommende økonomi- og finanslovsaftaler kan det presse de økonomiske rammer.

I strategien indgår derfor en reservebuffer på 20 mio.kr., der bl.a. kan anvendes til at håndtere denne usikkerhed samt evt. iværksætte nye initiativer, der pt. ikke er indeholdt i det økonomiske overslag for strategien.

Med henblik på at overholde den samlede økonomiske ramme for strategien er der som udgangspunkt forudsat tidsforskydninger i størrelsesorden 26,5 mio.kr. I forbindelse med løbende konsolidering af regionens samlede økonomi anbefales det, at mulighederne for at tilføre it-rammerne yderligere midler afdækkes.

I strategien indgår herudover forslag til udmøntning af den implementerings- og innovationspulje på 10 mio.kr. i 2018, der blev aftalt afsat i budgetaftale for 2019. Puljen skal bruges til såvel deciderede telemedicinske løsninger, som til udbredelse af andre digitale løsninger, der giver bedre arbejdsgange. Puljen anbefales udmøntet som anført:

Udmøntning af Implementerings- og Innovationspulje	
1.000 kr.	2019-2021
Udbredelse af automatiseringsløsninger	5.000
Udbredelse af Mit Forløb	5.000
I alt	10.000

Hovedparten af de afsatte midler til understøttelse af digitaliseringsstrategien er indarbejdet i regionens investerings-/anlægsrammer. Bevillingsteknisk indeholder strategien dog en række tiltag

og initiativer, der i henhold til gældende konteringsreglerne skal optages i regionens driftsregnskab. Der er derfor behov for delvis konvertering af strategiens anlægsrammer til driftsbevillinger. Af sagens bilag 2 Portefølje af projekter og initiativer fremgår den aktuelt forventede fordeling af strategiens initiativer på anlæg hhv. drift samt forslag til bemyndigelser til udmøntningen af strategiens enkelte dele.

Da konverteringen skal håndteres indenfor regionens samlede udgiftslofter for drift hhv. anlæg, skal der indenfor den samlede økonomi findes øvrige modsvarende konverteringer af driftsrammerne til anlæg. Mulighederne herfor afdækkes i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2018. Det anbefales derfor, at konverteringen af strategiens investeringsrammer samt bemyndigelser til udmøntninger af strategien, indarbejdes i den budgettilpasning, der forelægges regionsrådet april 2019.

Initiativer på 5 områder

Med udgangspunkt i ovenstående behov, og de temaer, der fremgår bl.a. fra sundhedsplanen og udspil fra Danske Regioner/ nationale strategier, beskrives nedfor initiativer indenfor fem konkrete områder, herunder overvejelser om tilhørende økonomiske rammer.

Der er lagt op til en samlet økonomisk ramme for hvert af de fem områder. Det skal bemærkes i forhold til de foreslåede beløb, at der for alle områderne er behov for konkretisering og analyse i henhold til de rammer den kommende digitaliseringsstrategi opstiller.

Præsentation af områderne:

1: Borgeren skal have ret til og mulighed for digital kontakt til sundhedsvæsenet.

I Danske Regioners udspil om "digital tilgængelighed" lægges op til at borgerne, hvor der er fagligt muligt, skal kunne vælge virtuel konsultation (telemedicin, telefon eller lignende), og at op imod 30 % af alle ambulante konsultationer skal være virtuelle. Dette bør også være målet for Region Syddanmark. Foreløbige undersøgelser tegner et billede af, at – ud over de godt 8-12 %, der i dag anvender virtuelle løsninger – efterspørger yderligere mindst 10-15 % af patienterne muligheden for virtuelle konsultationer.

For at sikre den systemmæssige understøttelse af dette mål, lægges op til at videreudvikle den eksisterende APP "Mit Forløb" således, at borgerne/patienterne på en let og enkel måde får mulighed for telemedicinsk kontakt til sygehusene. Der vil herudover være behov for videreudvikling af app'en i forhold til aftaleoversigter, kommunikation, patientrapporterede oplysninger og telemedicinsk anvendelse m.v.

I Danske Regioners udspil lægges endvidere op til, at borgerne skal have mulighed for online booking. De systemmæssige muligheder herfor, hænger tæt sammen med implementering af EPJ SYD, men der vil allerede i 2019 være mulighed for at udvikle koncepter for selvbooking, idet den fremtidige bookingløsning allerede er i drift på dele af Odense Universitetshospital og på Sydvestjysk Sygehus.

Videreudvikling af "Mit Forløb" og selvbookingløsning skal ske i tæt samarbejde med patienterne, og der skal ske løbende drøftelser heraf med patienterne- blandt andet i sundhedsbrugerrådene. Det er

afgørende, at der på dette område tages højde for borgerne og patienternes forskellige ressourcemæssige forudsætninger, og at der fortsat skal være gode løsninger, der sikrer tilgængelighed for de ressourcesvage borgere.

De enkelte sygehuse skal på relevant vis sikre introduktion af -og undervisning i (de nye) digitale løsninger til borgerne og patienterne. Det skal endvidere overvejes, om der er mulighed for sammen med kommuneren at tilrettelægge introduktions- og undervisningsforløb til særligt de ressourcesvage borgere.

Danske Regioner påtænker at udvikle en landsdækkende app: "Min Sundhed". Appen vil rumme nogle af de funktioner, der allerede er i "Mit Forløb". Der er derfor behov for at sikre tæt koordination mellem udviklingen af "Mit Forløb" og "Min Sundhed", således at disse to løsninger kommer til at hænge sammen på en hensigtsmæssig måde. Når implementering af EPJ SYD er gennemført, vil der være behov for stillingtagen til den systemmæssige understøttelse af de funktioner, som "Mit Forløb" i dag sikrer.

Det fremgår af Økonomaftalen for 2019, at der skal udvikles en national stamdata- og aftaleoversigt, Det må forventes, at denne plan vil have betydning for blandt andet EPJ SYD og "Mit Forløb".

Umiddelbart vurderes, at det vil være muligt at imødekomme ovenstående udviklingsinitiativer indenfor en investeringsramme på godt 10 mio. kr. Dog er implikationerne af den nationale aftaleoversigt endnu meget usikre, hvorfor der evt. kan opstå et behov for yderligere prioritering indenfor IT rammen.

Udbredelse af Mit Forløb på tværs af sygehusene handler ikke kun om systemudvikling, men også om dedikerede ressourcer på de enkelte sygehuse, som kan understøtte konkret implementering på de enkelte afdelinger. Det foreslås derfor, at der afsættes 5 mio. kr. af implementerings- og innovationspuljen (budget 2019) til at understøtte implementering på de enkelte afdelinger.

Opsummerende vil borgerens ret til og mulighed for digital kontakt til sundhedsvæsenet med denne strategi blive understøttet ved:

- Udvikling og udbredelse af appen "Mit Forløb"- (inkl. specifik implementeringsstøtte)
- Sygehusspecifik introduktion af -og undervisning i (de nye) digitale løsninger til borgerne og patienterne.
- Udvikling og udbredelse af løsninger for digital selvbooking
- Implementering og udbredelse af national stamdata- og aftaleoversigt.

2: Forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange.

Som nævnt ovenfor betyder implementering af de nye it løsninger: EPJ SYD, RIPA, digital patologi m.v., at de enkelte klinikere i de kommende år vil opleve betydelige forandringer i arbejdsgange, og i den måde hvorpå arbejdsgangene vil blive IT understøttet.

Der lægges derfor som udgangspunkt ikke op til at igangsætte yderligere indkøb af store kliniske IT systemer. Der kan dog opstå behov for udbud af systemer begrundet i fællesregionale beslutninger eller begrundet i nationale initiativer. Disse behov vil blive behandlet særskilt.

I regi af det hidtidige *Tillæg til Strategi for Sundheds-it*, og lyset af de behov der opstår med Nyt OUH, er der igangsat analyse af logistikområdet, herunder afdækning af behov for yderligere regional understøttelse heraf. Analysen forventes at pege på et behov for en styrkelse af infrastrukturen på logistikområdet. En sådan styrkelse vil gøre det muligt at udvikle regionale- såvel som lokale (herunder på Nyt OUH) sporingsløsninger, wayfinding m.v.

Forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange har herudover sammenhæng med automatiseringsløsninger, mønstergenkendelse og kunstig intelligens.

Forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange har desuden sammenhæng til regionens innovationsstrategi. I henhold til denne strategis data og IT spor, er der nedsat en række grupper (kliniske processer, administrative processer, robotteknologi og velfærdsteknologi), som har til formål at opsamle erfaringer på tværs af sygehusene og fremkomme med eventuelle tværgående projektforslag.

Og endelig skal det specifikt nævnes, at "Forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange" har sammenhæng til kunstig intelligens. Der er både nationalt og lokalt stor interesse for kunstig intelligens og de perspektiver forbundet hermed. Der er allerede visse (begrænsede) erfaringer med kunstig intelligens, og det må forventes, at der i de kommende år vil opstå flere og flere muligheder for at nyttiggøre de perspektiver der er heri.

Udvikling af kunstig intelligens kan forventes at ske på flere fronter. Dels et nationalt spor, hvor der kan forventes igangsat nationale projekter af forskellig karakter. Dels spor hvor leverandører af eksisterende eller kommende løsninger til RIS/PACS eller laboratorieområdet indbygger kunstig intelligens som beslutningsstøtte. Endelig vil der være mulighed for/behov for lokale initiativer, hvor de enkelte regioner, på baggrund af de data og systemer, der driftes, udvikler løsninger, hvor data kan bruges til prædiktion, beslutningsstøtte m.v. Regionens HAIR (Hospital Acquired Infection Registry) projekt er et eksempel herpå. Systemet opsamler data, der muliggør systematisk overvågning af sygehusinfektioner, og giver beslutningsstøtte til det kliniske personale. Systemet er delvist finansieret via budgetaftale for 2018.

Det vurderes, at der i de kommende tre år bør afsættes 30 mio. kr. til investering i initiativer der kan fremme forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange. Heraf må forventes at ca. 15 mio. kr. skal anvendes til logistikstrategi og udvikling af regional logistikinfrastruktur.

Det vurderes, at der kunne være behov for en investeringspulje på ca. 15 mio. kr. til fremme af projekter og initiativer, der kan gøre klar til automatisering og til fortsat udvikling af kunstig intelligens m.v.

Der er brug for dedikerede ressourcer til udbredelse af allerede eksisterende robot- og automatiseringsløsninger, og der er brug for tværgående kompetence og overblik. Det foreslås derfor, at der afsættes 5 mio. kr. af implementerings- og innovationspuljen (budget 2019) hertil.

Opsummerende vil denne strategi understøtte forenkling, effektivisering og udvikling af arbejdsgange ved:

- Logistikstrategi, herunder anskaffelse af hændelses- emne- og steddatabase (HES-database)
- Innovationspulje til nye projekter, herunder til kunstig intelligens
- Udbredelse og implementering af automatiseringsløsninger (budget 2019)

3: Tværsektorielle løsninger og viden på tværs.

Region Syddanmark har sammen med kommunerne og praksis udviklet SAM:BO.

Formålet med SAM:BO er at sikre sammenhængende borger/patientforløb på tværs af sektorer. Et af elementerne i samarbejdsaftalen er digital understøttelse af samarbejdet, herunder udveksling af oplysninger, planer m.v.

Der er blandt sundhedsvæsenets parter stor tilfredshed med samarbejdsaftalen, og det lægges til grund at aftalen fortsat udvikles og vedligeholdes. Der er aktuelt overvejelse om implementering af SAM:BO indenfor socialpsykiatri og arbejdsmarkedsområdet.

Udover SAM:BO kan der imidlertid være brug for yderligere digital understøttelse af det tværsektorielle samarbejde.

Det kan fx være udbredelse af en allerede eksisterende digital understøttelse af genoptræning ("genoptræn.dk"), det kan være yderligere implementering og udvikling af telemedicinsk udskrivningspakke.

Det kunne også være udvikling af løsninger, der gør det muligt på baggrund af data fra såvel kommuner, almen praksis og sygehuse at forudsige, hvornår der er brug for yderligere hjælp, således at forværring af sygdom muligvis kan forebygges, og endelig kunne det være udvikling af tværsektoriel kapacitetsstyring.

Det må også forventes, at der i de kommende år vil komme nationale initiativer på dette område. Aktuelt arbejdes der på udbredelse af en tværsektoriel teleløsning på KOL området (en del af økonomiaftalen). Formålet med TeleKOL løsningen er at sikre en samlet indsats som øger borgerens egenmestring og derigennem øget tryghed, behandlingskvalitet og færre indlæggelser/ambulatoriebesøg.

Der er igangsat nationale udbud på såvel infrastruktur, borgerløsning og medarbejderløsning. Regionsrådet har besluttet den fremtidige infrastruktur. I 2019 fremsættes forslag om medarbejderløsning og borgerløsning. I den forbindelse vil der være behov for stillingtagen til såvel anskaffelsesøkonomi og driftsøkonomi. Det må forventes, at (dele af) TeleKOL projektet vil skulle finansieres indenfor regionens samlede økonomi.

Det må forventes, at når TeleKOL er gennemført, vil der kunne kobles yderligere sygdomsområder på den dertil oprettede infrastruktur, således at en bredere patientgruppe får gavn af løsningerne.

Udvikling af såvel SAM:BO som af yderligere digital understøttelse af det tværsektorielle samarbejde skal aftales enten med den enkelte kommune eller i regi af de tværsektorielle fora. Så det vil derfor ikke umiddelbart være muligt at konkretisere eventuelle tværsektorielle projekter.

Det vurderes hensigtsmæssigt, at der reserveres en pulje til udvikling af/regional implementering af tværsektorielle IT-løsninger. En sådan pulje foreslås i strategiperioden at udgøre 10 mio. kr.

Opsummerende vil denne strategi understøtte det tværsektorielle samarbejde med

- Pulje til regional udbredelse af allerede udviklede tværsektorielle løsninger, herunder videreudvikling af SAM:BO
- Anskaffelse af tværsektoriel telemedicinsk løsning på KOL området

4: IT sikkerhed, drift og digitale kompetencer.

Det er afgørende, at borgeren kan have tillid til de IT systemer, som anvendes i sundhedsvæsenet, og at der er tillid til, at der passes godt på de oplysninger, patienterne og borgerne giver bl.a. i forbindelse med behandling.

Derfor skal den fortsatte implementering af persondataforordningen og de dertil tilknyttede sikkerhedsstandarder fortsat prioriteres meget højt. I forlængelse af den nationale sektorstrategi fokuseres således på NIS-direktivet, GDPR og ISO 27001 som basis for den generelle kapacitetsopbygning på området.

Dette forventes, at ske indenfor de i forvejen fastlagte rammer.

Der også brug for fortsat fokus på Cybersikkerhed – dvs, beskyttelse imod de sikkerhedsbrud, der opstår som følge af angreb mod data eller systemer via en forbindelse til et eksternt net eller system. Arbejdet med cybersikkerhed fokuserer således på sårbarheder ved sammenkoblingen mellem systemer, herunder forbindelser til internettet.

Der er allerede taget en række initiativer i regionen for at øge Cybersikkerheden. Det må imidlertid forventes, at der kontinuerligt vil være behov for yderligere initiativer.

Området har flere gange været en del af økonomiforhandlingerne, og der er formuleret en række nationale strategier og tiltag for at sikre cyber- og informationssikkerhed i sundhedssektoren.

Der er allerede taget en række initiativer i regionen for at øge Cybersikkerheden. Det må imidlertid forventes, at der kontinuerligt vil være behov for yderligere initiativer. Arbejdet sikrer blandt andet sammenhæng til nationale strategier og tiltag for at sikre cyber- og informationssikkerhed i sundhedssektoren.

I slutningen af 2019 vil det nye IT driftscenter blive taget i brug, og dermed vil der være moderne rammer for IT driften. Der kommer til stadighed nye muligheder i forhold til drift af regionens IT løsninger. Der vil således være behov for analyse af muligheder, udfordringer og perspektiver ved bl.a. at tage Cloudløsninger i brug. Herunder et bud på forskellige typer af cloudløsninger samt de forskellige tekniske niveauer af cloud.

Regionens IT løsninger bygger aktuelt på Microsoft Office-pakke. Det vurderes hensigtsmæssigt, at der laves en strategi for regionens fremtidige anvendelse af kontorværktøjer herunder særskilt med fokus på, om regionen skal bevæge sig fra en ren Microsoft-strategi til en mere diversificeret tilgang, hvor fx open sourcealternativer medtages i analysen.

Der er brug for at fokusere på den digitale organisation og merarbejdeperspektiver.

Implementering af IT systemer skal altid ske med en god og relevant inddragelse af brugere, og IT systemerne skal udvikles, så de bedst muligt understøtter medarbejderne i deres arbejdsprocesser. Der er allerede ibrugtaget gode udviklings- og implementeringsmodeller herfor. Der er dog et kontinuerligt behov for at sikre efteruddannelse og implementering "i bund", så de ansatte oplever at få den fulde værdi, af den hjælp it-systemerne tilbyder, i en travl hverdag.

Det lægges til grund, at de enkelte sygehuse tilrettelægger den fornødne kompetenceudvikling i forhold til såvel anvendelse af systemerne (implementering i "bund") som i forhold til mere generelle kompetencer. Eksempelvis anvendelse af telemedicinsk konferenceudstyr.

Region Syddanmark har fokus på den digitale organisation og medarbejderperspektivet. Det er således nødvendigt med et samlet fokus på den digitale arbejdsplads, herunder på hvordan digitalisering kan anvendes til at forbedre arbejdsmiljø og arbejdsprocesser. Der er derfor brug for systematisk at medtænke digitalisering i de aktiviteter, der allerede pågår i regionen. Fx i forhold til lederuddannelse, kursusaktiviteter, seminarer m.v.

Der er også brug for, at Hovedudvalget drøfter eventuelle behov for yderligere retningslinjer/politikker fx i relation til sporing, registrering m.v.

En lang række af ovenstående overvejelser kan indtænkes i allerede igangsatte initiativer, organisering m.v. Den løbende opgradering af Cybersikkerhed forventes dog, at kræve yderligere investeringer. En forsigtig vurdering er 10 mio. kr. i strategiperioden. Dog kan nye krav/udvikling indebære, at der bliver brug for yderligere ressourcer. Ligesom der kan komme nationale initiativer/finansiering på dette område.

Opsummerende vil denne strategi understøtte IT sikkerhed, drift og digitale kompetencer med

- Fortsat implementering af persondataforordningen og dertil knyttede sikkerhedsstandarder
- Udarbejdelse af cybersikkerhedsstrategi
- Udarbejdelse af cloudstrategi
- Udarbejdelse af strategi for fremtidig anvendelse af kontorværktøjer
- De enkelte enheder prioriterer efteruddannelse og kompetenceudvikling.
- Digitalisering indtænkes i eksisterende kompetence og lederudviklingsaktiviteter. Både regionale og lokale
- Hovedudvalget vurderer behov for yderligere retningslinjer/politikker

5: IT landskab, principper, ejerskab og styring.

Regionen står overfor en række komplekse digitaliseringsinitiativer: Implementering og ibrugtagning af nye store løsninger, behovet for videreudvikling af allerede kendte løsninger, yderligere borgerinddragende og tværsektorielle løsninger, behovet for automatisering og kunstig intelligens samt indarbejdelse af en række nationale digitale løsninger. Dette kræver en klar porteføljestyrelse samt tager højde for såvel regionale som for nationale tiltag og som kan understøtte, at de påtænkte gevinster opnås.

Der registreres løbende enorme mængder af data i de mange IT-systemer. Data der dels bruges i det samlede sundhedssystem til at give borgere og patienterne den bedste og hurtigste behandling og dels bruges til analyse, forskning, kvalitetsudvikling, produktionsplanlægning, monitorering og så grundlag for brug af kunstig intelligens samt beslutningsstøtte. Der er derfor brug for at udvikle en strategi for indsamling, opbevaring og anvendelse af data. Strategien skal sikre at, vores data er i orden, delbare og af god kvalitet - også i tværsektoriel sammenhæng. Det skal fastlægges, hvordan og hvor data opsamles, placeres og gemmes rigtigt – dette beskrives i en særskilt strategi for integrationsområdet. Datastrategien er forudsætning for en række af de kommende, fremtidige initiativer, og vil skulle indarbejdes i de kommende leverandørstrategier.

Digitalisering skal desuden ses i et bredere og bæredygtigt perspektiv. Der udvikles en "pakke", som inkluderer bæredygtighed m.v. (jvf FNs verdensmål) Pakken kan indarbejdes i regionens udbudsretningslinjer. Dette vil skulle anvendes i fremtidige It udbud.

Som det fremgår vil en række af de kommende udviklingstiltag ske som følge af nationale udspil.. Både i regi af Danske regioner og i regi af relevante ministerier er der nedsat en række samarbejdsforaer og bestyrelser. Region Syddanmark deltager-lige som øvrige regioner- i disse fora og løser efter behov opgaver på vegne af alle regioner. Samarbejdsfora og bestyrelser har til opgave dels at formulere relevante tværgående initiativer dels at sikre koordination og vidensdeling mellem regionerne.

Set i lyset af at der henover de kommende år kan forventes samme EPJ løsning i de Vestdanske regioner, vurderes at der- supplerende til det nationale samarbejde - kan være et særligt behov i Vestdanmark for et tættere samarbejde omkring at udveksle viden og erfaringer samt leverandørhåndtering, f.eks. ved at gennemføre fælles specifikationer og bestillinger mv.

Initiativer vedrørende landskab, principper, ejerskab og styring vurderes at kunne ske indenfor de rammer og den organisering, der allerede findes i dag.

Som det fremgår af ovenstående betragtninger vil en række af de kommende udviklingstiltag ske som følge af nationale udspil.

Både i regi af Danske Regioner og i Regi af relevante ministerier er der nedsat en række samarbejdsfora og bestyrelser. Regions Syddanmark deltager-lige som øvrige regioner- i disse fora og løser efter behov opgaver på vegne af alle regioner.

Samarbejdsforane og bestyrelserne har til opgave dels at formulere relevante tværgående initiativer dels at sikre koordination og vidensdeling mellem regionerne.

Set i lyset af at der henover de kommende år kan forventes samme EPJ løsning i de Vestdanske regioner, vurderes at der- supplerende til det nationale samarbejde - kan være et særligt behov for at udveksle viden og erfaringer i Vestdanmark.

Initiativer vedrørende landskab, principper, ejerskab og styring vurderes at kunne ske indenfor de rammer og den organisering, der allerede findes i dag.

Opsummerende vil denne strategi understøtte IT landskab, principper, ejerskab og styring med

- Opgradering af porteføljestyring
- Udarbejdelse af datastrategi
- Udbudspakke til anvendelse i fremtidige digitale udbud
- Udarbejdelse af infrastrukturstrategi
- Øget nationalt og vestdansk samarbejde

Bilag 1: Oversigt over nationale strategier og udspil fra danske regioner

Se vedlagte

Bilag 2 Portefølje af projekter og initiativer

Se vedlagte

Bilag 3 Overordnet Initiativ-oversigt Digitaliseringsstrategien

Se vedlagte